

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO FA 6		NR – FA-6 - 2012
	BEZPIECZNE PRZECHOWYWANIE LEKÓW		
	Obowiązuje : WSZYSTKIE MEDYCZNE KO SZPITALA	DATA 01.09.2017	Strona 1/5
			WYDANIE 5

1. CEL

Celem niniejszej procedury jest uszczegółowienie standardu FARMAKOTERAPIA

2. PRZEDMIOT

Przedmiotem jest przedstawienie sposobu **bezpiecznego przechowywania leków w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu**

3. ZAKRES OBOWIĄZYWANIA

Procedura obowiązuje we wszystkich medycznych KO Szpital Rejonowy im. dra Józefa Rostka w Raciborzu.

4. TERMINOLOGIA I SKRÓTY

Przyjęta z opracowaniu terminologia i skróty, zgodna jest z zasadami obowiązującymi w działającym Zintegrowanym Systemie Zarządzania (ZSZ) oraz terminologią określoną w rozdziale „Terminy i określenia przyjęte w Programie Akredytacji Szpitali”, zamieszczonym w opracowaniu Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia o nazwie ‘ZESTAW STANDARDÓW AKREDYTACYJNYCH’ z roku 2009.

5. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

5.1. Zastępca Dyrektora ds. Medycznych odpowiada za:

- zatwierdzenie procedury
- zarządzanie i nadzór nad funkcjonowaniem części medycznej szpitala
- zatwierdzanie szczegółowych dokumentów akredytacyjnych w standardach : 3.OS, 4.OP, 5.KZ, 6.ZA, 7.FA, 8.LA, 9.DO, 11.PJ, 1.CO

5.2. PJZ odpowiada za:

- nadzór nad opracowywaniem dokumentacji ZSZ, zgodnie z procedurą pod względem budowy, formy graficznej
- wprowadzanie zmian do dokumentów ZSZ,

5.3. KKO (koordynator leader) odpowiada za wykonanie, aktualizację i nadzorowanie realizacji

5.4. Kierownicy KO i ich personel - odpowiadają za zapoznanie swoich pracowników z niniejszą procedurą oraz za przestrzeganie zapisów niniejszej procedury

5.5. Pielęgniarka oddziałowa / Położna Oddziałowa / Koordynująca odpowiada za sposób przechowywania leków i materiałów medycznych

5.6. Kierownik Apteki wraz z Przełożoną Pielęgniarek odpowiadają za przeprowadzenie planowanych kontroli na oddziałach

6. OPIS PROCESU

Produkty lecznicze i wyroby medyczne przechowuje się w oryginalnych fabrycznych opakowaniach w sposób zabezpieczający je przed działaniem promieni słonecznych, zakurzeniem i zniszczeniem - w zamkniętych szafkach przeznaczonych do przechowywania produktów leczniczych

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO FA 6		NR – FA-6 - 2012
	BEZPIECZNE PRZECHOWYWANIE LEKÓW		
	Obowiązuje : WSZYSTKIE MEDYCZNE KO SZPITALA	DATA 01.09.2017	Strona 2/5
			WYDANIE 5

W trakcie magazynowania produkty nie mogą dotykać bezpośrednio ścian i podłóg w miejscu ich składowania. Pomieszczenia do przechowywania muszą być czyste, suche, wentylowane.

Wszystkie pomieszczenia przeznaczone do przechowywania leków, gabinety zabiegowe, w tym też karetki są wyposażone w termohigrometry. Odczyty pomiarów temperatur są odnotowywane codziennie w przeznaczonym do tego celu zeszytce lub segregatorze.

Wszystkie leki termolabilne tj. temperatura przechowywania 2-8 st. C są wydawane z Apteki Szpitalnej wyłącznie do oddziałowych toreb/łodówek termoizolacyjnych.

Osobno przechowuje się leki gotowe do stosowania wewnętrznego, leki bardzo silnie działające - wykaz A (trucizny), środki odurzające, substancje psychotropowe i prekursorzy kategorii 1, leki gotowe do stosowania zewnętrznego, materiały medyczne (szewne i opatrunkowe) oraz sprzęt jednorazowego użytku.

Leki są ułożone z uwzględnieniem postaci leku, nazwy (alfabetycznie lub grupami), dawki oraz daty ważności - w sposób minimalizujący możliwość pomyłkowego użycia leku.

Leki, których omyłkowe użycie w formie nierozcieńczonej może być szczególnie niebezpieczne są przechowywane oddzielnie np. 10 % Natrium chloratum oraz 15 % Kalium chloratum – w osobnych opisanych koszyczkach

Zestaw p/wstrząsowy zawiera sprzęt i leki zgodnie z obowiązującym wykazem leków i wyposażenia stanowiska resuscytacyjnego i jest sprawdzany nie rzadziej niż raz w miesiącu.

6.1. Każdy produkt leczniczy powinien być przechowywany w zdefiniowanych przez producenta warunkach zapewniających odpowiednią trwałość. Dla każdego leku dobiera się warunki przechowywania na podstawie ulotki przyłkowej lub ChPL zawierającej wszystkie niezbędne informacje dotyczące przechowywania - maksymalnej temperatury, dostępności światła oraz trwałości i sposobu przechowywania po pobraniu pierwszej dawki z opakowania wielodawkowego. W takiej sytuacji opisuje się opakowanie datą i godziną pierwszego otwarcia. Środki farmaceutyczne jeżeli nie podano inaczej należy przechowywać w temperaturze pokojowej tj. 15°C – 25°C.

W przypadku, gdy temperatura pomieszczenia, w którym są przechowywane leki, zostanie przekroczona, tj. powyżej 25 st.C, należy:

- w sezonie jesienno-zimowym otworzyć okno
- w sezonie wiosenno-letnim przenieść leki do innego, chłodniejszego pomieszczenia lub umieścić w lodówce (pod warunkiem braku przeciwwskazań producenta)

Temperatura do 15 st. C - oznacza, że lek należy przechowywać w lodówce

Bezwzględnie wymaga się codziennego kontrolowania temperatur w lodówkach, a w przypadku surowic i szczepionek dwa razy dziennie. Odczyty są zapisywane w segregatorze lub zeszytce przeznaczonym do tego celu - zeszyt kontroli temperatur lodówki.

Termometry we wszystkich lodówkach oraz termohigrometry w salach zabiegowych, w których przechowywane są leki są walidowane certyfikowanym termometrem - do wypożyczenia z Apteki Szpitalnej, dwa razy do roku przez 3 kolejne dni. Zapisy walidacji prowadzi się i przechowuje na oddziale.

6.2. Maści, krople – zgodnie z zaleceniem producenta, a po otwarciu opisać:

- a. datą i godziną otwarcia

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO FA 6		NR – FA-6 - 2012	
	BEZPIECZNE PRZECHOWYWANIE LEKÓW			Strona 3/5
	Obowiązuje : WSZYSTKIE MEDYCZNE KO SZPITALA	DATA 01.09.2017	WYDANIE 5	

- b. przechowywać w lodówce nie dłużej niż dwa tygodnie od daty otwarcia
- 6.3. Leki recepturowe wykonane przez Aptekę należy przechowywać:
- maści z antybiotykami - w lodówce - nie stosować dłużej niż 7 dni
  - pozostałe w szafkach na leki
  - leki zawierające w swoim składzie wodę - nie stosować dłużej niż 7 dni
  - spirytus, 10 % r-r formaliny – do zużycia
- 6.4. Bezwzględnie zakazuje się odcinania tabletek z blistrów oraz nr serii i daty ważności leku
- 6.5. Leki przeterminowane zwraca się do Apteki, za wyjątkiem Oddziału Obserwacyjno – Zakaźnego (oddział dokonuje zwrotu samodzielnie) wraz protokołem przekazania leków i wyrobów medycznych do utylizacji (wygenerowany z programu Apteczka Oddziałowa)
- 6.6. Terminy ważności leków sprawdza się raz w miesiącu odnotowując ten fakt w specjalnie przeznaczonym do tego celu zeszytcie
- 6.7. Produkty lecznicze niewykorzystane zgłasza się pisemnie do Apteki na 3 miesiące przed upływem daty ważności – **załącznik nr 1 do procedury FA 11** - Postępowanie z niewykorzystanymi lekami i preparatami krwiopochodnymi
- 6.8. Leki odurzające grupy I-N i II-N , substancje psychotropowe grupy II-P przechowywać w metalowych kasetach zamykanych na klucz, na stałe przytwierdzonych do podłoża w miejscu niedostępnym dla pacjentów oraz osób postronnych
- 6.9. Leki silnie działające – grupa A, psychotropowe grupy II-P i IV-P oraz prekursorzy kategorii 1 w szafkach zamykanych na klucz w miejscu niedostępnym dla pacjenta i osób postronnych
- Nadzór nad sposobem przechowywania leków na oddziałach sprawuje Apteka Szpitalna.

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO FA 6		NR – FA-6 - 2012
	BEZPIECZNE PRZECHOWYWANIE LEKÓW		Strona 4/5
	Obowiązuje : WSZYSTKIE MEDYCZNE KO SZPITALA	DATA 01.09.2017	WYDANIE 5

9. SPIS TREŚCI

1. CEL	1
2. PRZEDMIOT	1
3. ZAKRES OBOWIĄZYWANIA	1
4. TERMINOLOGIA I SKRÓTY	1
5. ODPOWIEDZIALNOŚĆ	1
6. OPIS PROCESU	1-3
7. DOKUMENTY ZWIĄZANE.....	3
8. ZAŁĄCZNIKI.....	3
9.SPIS TREŚCI, KARTA ZMIAN, ZATWIERDZANIA.....	4-5

Karta zmian

Nr zmiany	Zmiany		Opis zmiany	Data zmiany	Podpis autora zmiany
	Punktu Podpunktu rozdziału	Akapitu lub fragmentu tekstu ze strony nr			
1	6.1	str.2	Termometry we wszystkich lodówkach, w których przechowywane są leki należy walidować certyfikowanym termometrem (do wypożyczenia z Apteki Szpitalnej) dwa razy do roku przez 3 dni. Zapisy walidacji prowadzić i przechowywać w segregatorze na stanie oddziału	19.06.2013	J. Fidziańska
2	Całość	Całość	Aktualizacja procedury	01.09.014	J. Fidziańska B. Matuszek
3.	6.5.	str.2	Wprowadzenie wygenerowanego przez system Apteczka oddziałowa protokołu przekazania produktu leczniczego, wyrobu medycznego do utylizacji (dot. leków i materiałów med. – przeterminowanych)	03.03.2015	J. Fidziańska
4.	6.1.	str.2	W przypadku, gdy temperatura pomieszczenia, w którym są przechowywane leki, zostanie przekroczone, tj. powyżej 25 st.C, należy: - w sezonie jesienno-zimowym otworzyć okno - w sezonie wiosenno-letnim przenieść leki do innego, chłodniejszego pomieszczenia lub umieścić w lodówce (pod warunkiem braku przeciwwskazań producenta w ulotce przylekowej lub ChPL)	29.10.2015	J. Fidziańska
5.	8.	Str.3	Usunięcie załącznika z procedury. W procedurze obowiązuje załącznik nr 1 z procedury FA 11	29-10-2015	J. Fidziańska
6.	6.	Str. 2	Wszystkie pomieszczenia przeznaczone do przechowywania leków, gabinety zabiegowe, w tym też karetki są wyposażone w termohigrometry. Odczyty pomiarów temperatur są odnotowywane codziennie w przeznaczonym do tego celu zeszyte lub segregatorze. Wszystkie leki termolabilne tj. leki ze wskazaną przez producenta temperaturą przechowywania 2-8 st. C są wydawane z Apteki Szpitalnej wyłącznie do oddziałowych toreb/lodówek termoizolacyjnych.	17-05-2016	J. Fidziańska
7.	6.1.	Str. 2	Termometry we wszystkich lodówkach oraz termohigrometry w salach zabiegowych, w których przechowywane są leki są walidowane certyfikowanym termometrem - do wypożyczenia z Apteki Szpitalnej, dwa razy do roku przez 3 kolejne dni. Zapisy walidacji prowadzi się i przechowuje na oddziale.	17-05-2016	J. Fidziańska
8.	6.	Str.2	Leki, których omyłkowe użycie w formie nierozcieńczonej może być szczególnie niebezpieczne są przechowywane oddzielnie np. 10 % Natrium chloratum oraz 15 % Kalium chloratum – w osobnych opisanych koszyczkach	20-03-2017	J. Fidziańska

	PROCEDURA STANDARDU AKREDYTACYJNEGO FA 6		NR – FA-6 - 2012
	BEZPIECZNE PRZECHOWYWANIE LEKÓW		Strona 5/5
	Obowiązuje : WSZYSTKIE MEDYCZNE KO SZPITALA	DATA 01.09.2017	WYDANIE 5

9.	Całość	Całość	Aktualizacja procedury	01-06-2017	J. Fidziańska

Zatwierdzenia

Zespół	Imię i nazwisko KO	Data	Podpis
Opracował	Joanna Fidziańska	01-09-2017	NIECZYTELNY
Sprawdził	Grzegorz Bula	01-09-2017	NIECZYTELNY
Zatwierdził	Elżbieta Wielgos-Karpińska	01-09-2017	NIECZYTELNY